

Vieną dieną „Vienybės“ kolūkio pirmininkas V. Vyšniauskas susirūpinęs grįžo iš Anykščių. Tuojau pat jis sušaukė kolūkio aktyvą ir pareiškė:

— Nė vienas veršelis neturi žūti. Reikia sudaryti sutartis su kolūkiečiais dėl prieauglio auginimo mėšai.

Laukininkystės brigadose įvyko kolūkiečių pasitarimai. Per keletą dienų buvo su-

kontraktuota 264 veršeliai. Be to, kolūkio valdyba nutarė išauginti mėšai visą visuomeninių galvijų prieauglį. 100 ha žemės naudmenų šiemet kolūkio nariai išpareigojo pagaminti po 52 cent mėšos — 18,9 cent daugiau, negu praeitais metais.

Išsaugoti visą galvijų prieauglį nutarė ir „Pergalės“ kolūkio nariai. Gerą iniciatyvą parodė šio kolūkio veršelių augintoja C. Strolytė, iškviisdama rajono veršinininkes į socialistinį lenktyniavimą, kad kiekvienas veršelis, parduodamas valstybei, svertų ne mažiau 250—280 kilogramų. Čia per metus bus nupenėta ir išauginta veislei daugiau kaip 300 buliukų ir telyčių. Dėl veršelių auginimo kolūkio valdyba sudarė sutartis su 160 kolūkiečiais.

Sekdamas riazaniečių pavyzdžiu, gerai veršelius kontraktuoja „Lenino keliu“, „Puntuko“ ir K. Staro vardo kolūkių valdybos.

Vis dėlto ne visuose kolūkiuose rūpinamasi

SVERDLOVSKO SRITIS. 1959 m. Pyšnino rajono Budiono vardo kolūkio fermos Nr. 2 kolektyvo, kovojančio už teisę vadintis komunistinio darbo kolektyvu, narė komjaunulė V. Peredina primelžė iš karvės po 4550 kg pieno.

Slais metais V. Peredina išpareigojo primelžti iš karvės po 5000 kg pieno.

Nuotraukoje: komjaunulė V. Peredina. S. Judino (TASS) nuotr.

1960 m.

vasaris

28 d.

Sekmadienis

Nr. 18 (1105)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DŽD TARYBOS ORGANAS

Visų šalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTIVINIS DARBAS

SVARBUS REZERVAS MĖSOS GAMYBAI DIDINTI

prieauglio išsaugojimu.

— Ką ten užsiimsi su tais kolūkiečiais, — kalba Černiachovskio vardo kolūkio pirmininkas St. Matiukas. — Gerai, kad visuomeninių galvijų prieauglį išsaugotume.

Iki šiolei čia nė su vienu kolūkiečiu nesudaryta sutartis dėl veršelių auginimo. Daugumas kolūkiečių netgi nežino kontraktacijos sąlygų ir ruošiasi asmeninių karvių veršelius parduoti arba išplauti.

Po 43 centnerius mėšos 100 ha žemės naudmenų šiemet išpareigojo pagaminti „Spindulio“ kolūkio kolūkiečiai. Įdomu, ko-

kius rezervus mėšos gamybai didinti numato spinduliečiai? Ogi nė jokių. Čia iš 25 pagal planą, vienkartiniam apsiparšavimui išskirta tik 15 kiaulėčių. Iki šiolei čia nesudaryta nė viena sutartis su kolūkiečiais dėl galvijų prieauglio auginimo, nors kiekviename kieme laikoma veršinga karvė. Kai taip nesirūpinama veršelių išsaugojimu, kyla abejonė, ar kolūkis įvykdys prisiimtus socialistinius išpareigojimus.

Nė vienos kontraktacijos sutarties dėl prieauglio auginimo dar nesudarė Lenino vardo, „Tarybinės žemės“, „Kelias į komu-

nizmą“, „Ateities“ ir kai kurie kiti rajono kolūkiai.

Įvykdyti prisiimtus socialistinius išpareigojimus — garbinga kolūkio narių pareiga. Kiekvienas kolūketis privalo atsiment, kad svarbus rezervas mėšos gamybai didinti yra ir galvijų prieauglis. Kolūkių valdybos ir laukininkystės brigadininkai turi užtikrinti, kad nė vienas veršelis nebūtų parduotas ar papiautas. Šį reikalą reikia išaiškinti kolūkiečiams, supažindinti juos su kontraktacijos sąlygomis ir, ne laukiant karvių apsiparšavimo, sudaryti su kolūkiečiais sutartis dėl prieauglio auginimo mėšai ir veislei.

Parduosime tik suaugusius veršelius

(Pasakoja „Pergalės“ kolūkio veršelių augintoja C. Strolytė)

Kai kas mano, kad veršelius auginti neapsimoka. Sako, geriau koncentratais karves šerti, o gimusį prieauglį parduoti. Pasakysiu, kad taip galvojantieji smarkiai klysta. Nebe pirmus metus dirbdama veršininke, įsitikinau, kad jautienos gamyba — pati pigiausia.

Praeitais metais mūsų kolūkis pardavė 142 įvairaus amžiaus veršelius. Pusė jų svėrė po 250—280 kilogramų. Kolūkio sąskaitininkas A. Rukša paskaičiavo, kad jautienos kilogramo saviaina sudaro 5,18 rublio. Parduodami veršeliai, už kilogramą gyvo svorio mėšos gavome po 9—10 rublių. Vadinasi, už kiekvieną kilogramą jautienos ir kolūkio kasą įplaukė po 4—5 rublius gryno pelno. Tuo tarpu net už kiaulieną tiek negavome.

Šiais metais mūsų kolūkis išpareigojo pagaminti po 60 cent-

nerių mėšos 100 ha žemės naudmenų — 15,9 cent daugiau, negu praeitais metais. Svarbus rezervas mėšos gamybai — veršeliai. Mėšai ir veislei paliksime visus iš 140 karvių gautus veršelius. Be to, kolūkio valdyba jau sudarė kontraktacijos sutartis dėl veršelių auginimo su 160 kolūkiečiais. Geriausias telyčaites paliksime veislei, o kitą dalį prieauglio parduosime.

Aš ir mano draugė, veršelių augintoja Bronė Sriubienė, pasiryžome išauginti visus veršelius 250—280 kilogramų svorio. Už tokį suaugusį prieauglį gaunama daugiau siai gryno pelno, nes jis skiriamas į aukščiausią rūšį.

Kolūkiečiai iš savo pusės irgi išpareigojo, kad veršeliai augtų sveiki ir imitę. Kolūkis parduoda kolūkiečiams pašarus valstybine kaina, koncentratams pirkti išskiria pinigų avansą. Nu to,

kokio svorio veršelius kolūkiečiai išaugins, priklausys ir jų pajamos už prieauglį.

Aš kviečiu ir kitus rajono kolūkių veršelių augintojus kovoti už tai, kad valstybei būtų pristatomas po 250—280 kilogramų svorio prieauglis. Palenktyniaukime, draugai!

Už kovingą paskaitinę propagandą

Partijos rajono komitete įvyko LTSR Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos rajono aktyvo pasitarimas.

Pranešimą apie draugijos narių uždavinius vykdant TSKP CK nutarimą „Apie partinės propagandos uždavinius šiuolaikinėmis sąlygomis“ skaitė drg. Ūtkus. Plačiai buvo kalbėta apie kaimo lektorių grupių darbą. Troškūnų lektorių grupė (vadovas drg. Bartūlytė) miestelio gyventojams dažnai skaito paskaitas tautų draugystės ir proletarinio internacionalizmo klausimais. Svėdasų lektorių grupės nariai paskaitų skaitymą orga-

Vietinių trąšų kaupimo dešimtadienis

Nuo šių metų vasario 27 d. iki kovo 8 d. LLKJS Centro Komiteto biuras paskelbė organizacijų trąšų ir komposto sukauptimo bei išvežimo dešimtadienį.

Dešimtadienis pareikalaus daug darbo iš kolūkių, tarybinių ūkių ir RTS komjaunimo organizacijų. Rekomenduojama sudaryti komjaunimo-jaujimo grandis bei brigadas trąšoms sukaupti ir išvežti.

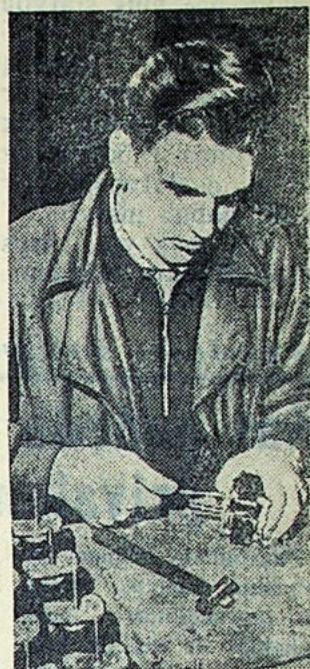
LLKJS CK skelbia lenktyniavimą už teisę vadintis geriausia dešimtadienio grandimi, brigada.

Sis klausimas buvo apsvaistytas LLKJS Anykščių rajono komitete. Nutarta organizuoti reido brigadą patikrinti, kaip laikomos trąšos laukuose ir mėsliedėse, sručių duobėse.

Aktyviausieji trąšų sukauptimo ir išvežimo dalyviai bus apdovanojami LLKJS rajono komiteto Pagyrimo lapais, o ypač pasižymėję — LLKJS CK Garbės raišais.

[Išjunkime į respublikinį vietinių trąšų ir komposto sukauptimo bei išvežimo dešimtadienį!

Maželių elektros motorų gamykla — viena jauniausių respublikoje. Neseniai maželių elektros motorų gamykla pirmuosius du tūkstančius mažo gabarito elektros variklių, skirtų Mikulino ionizatorių gamybai. Slais metalas įmonė pagamins 80 tūkstančių tokių motorų. Be to, bus įsistatinta elektros motorų skalbimo mašinoms gamyba. Septynmečio pabaigoje per metus įmonė gamins 2 milijonus šešių rūšių elektros motorų.

Nuotraukoje: komjaunuolis Pranas Simkus, neseniai vilkėjęs kareiviską mlinę, įsigijo variklių surinkėjo specialybę. Jis dabar laikomas vienu geriausių surinkėjų. K. Liubšio (ELTOS) nuotr.

RAJONO DŽD TARYBOS SESIJOJE

Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų tarybos deputatai eilinėje penktojo šaukimo šeštoje sesijoje svarstė rajono liaudies ūkio ir kultūros išvystymo 1960 metų plano perspektyvas bei naują rajono biudžetą. Slais klausimais pranešimus skaitė rajono plano komitijos pirmininkas M. Daukantas ir finansų skyriaus vedėjas Pr. Bulota. Sesijsje kalbėję deputatai drg. drg. Stašys, Vingrienė, Varaškaitė ir kiti į liaudies ūkio ir kultūros išvystymo planą įnešė daug naujų patalsų ir pasiūlymų mokyklų tinklo plėtimo, materialinės bazės stiprinimo, gyventojų buitinio aptarnavimo gerinimo klausimais.

Svarstytais klausimais sesija priėmė atitinkamus sprendimus. M. ZENKUS

Kolūkio paskola

Biržų rajono „Liepų“ kolūkio valdyba iš kolūkio fondų išskiria ilgalaikę paskolą kolūkiečiams, kurie keliai į gyvenvietę. Norintiems nusipirkti standartinį trijų kambarių namą, kuris kainuoja 22 tūkstančius rublių, valdyba išskiria beveik dvylikos tūkstančių rublių paskolą. Sia lengvata žemdirbiai mielai pasinaudoja. Jau šiais metais R. Stašio, P. Ragaišio, P. Dundulio, A. Armakavičiaus šeimos apsigyvens naujuose, erdviuose namuose.

A. BITENAS

Statyti galima ir žiemą

(Pasakoja „Tarybinio artojo“ kolūkio pirmininkas J. Sprindžiukas)

„Vasara — pats geriausias statybos metas“, — taip sako visi. Bet juk vasaros labai maža. Ar negalima vykdyti statybos darbų ir žiemą? Mūsų kolūkyje gamybinių pastatų statybos darbai nenutrūksta per visus metus. Noriu pasakoti, kaip organizuota pas mus statyba žiemą.

Kolūkiui pastatų reikia labai daug. Ir jei juos statysim tik vasaromis, reikės daug metų, o statyboms ir galų nebus matyti.

Pas mus yra trys statybininkų brigados.

Stai brigadininko J. Kislauskio vadovaujami vyrai vasarą statė namus kolūkiečiams, o žiemą dirba prie gamybinių pastatų. Prie gyvulininkystės fermų statytojai pastatė dvi pašarines, trąšų sandėlį, apdengė silosinę. Brigada stato didelę daržinę ir iki pavasario ją užbaigs.

Žiemą geriausia statyti tokius pastatus, kurių nereikia samonoti. Stai mes tokioms statyboms ir išnaudojame šį laikotarpį.

Gaminamos ir statybinės medžiagos. Be-

barzdžiuose per dienas nenutyla zeimerio gausmas. B. Tyla ir Alf. Gogelis per žiemą išplovė 20 tūkstančių lentelių stogams dengti. Iki pavasario dar tiek padarys. Taigi, dviems pastatams stogus turėsime iš anksto paruošę.

Gruodžio-sausio mėnesiais Bebarzdžiuose baigėme statyti 100 vietų versidę. Iš rudens šiam pastatui buvo padėti tik pamatai, o dabar jau uždengė ir stogą.

Senas, patyręs statybininkas Juozapas

Girnius labai ekonomiškai išmūrija pamatus, piliorius. Veršidės, mechaninių dirbuvų, grūdų sandėlio, dviejų gyvenamųjų namų pamatams ir vienai siloso tranšėjai išmūryti tesunaudojome 10 tonų cemento. J. Girnius mūrija pamatus iš lauko akmenų ir jų surišimui labai mažai sunaudoja rišamos medžiagos.

Pavasariį pradėsime dviem šimtų vietų kiaulidės, arklidės statybą, statysime kontoros pastatą, kuriame bus įrengta kino salė.

Krasnojarsko kraštas.

Antrąsiais septynmečio metais stos rikiuotėn stambus Jeniseisko medienos apdirbimo fabrikas. Per metus Jame bus perdirbama vienas milijonas kubinių metrų medienos.

Nuotraukoje: montažo darbai centriniame kombinato elektros stoties katilinėje.

J. Barmino (TASS) nuotr.

Moralinėmis temomis

Antroji V. Puškoriaus jaunystė

Apie Vilešintų vidurinės mokyklos mokytoją Vladą Puškorį nepersenausiai mokiniai kalbėdavo:

— Griežtas, reiklus mokytojas.

Gerbavo jauną kolegą ir mokytoją.

O dabar ne tik mokytojai, bet ir plačios apylinkės gyventojai pasakys:

— Ar Puškorius? Nėra žmogaus! Ne vieta jam mokykloje.

Prasidėjo viskas nuo menkniekių. Mokėsi šioje mokykloje tokia Bronė Danilevičiūtė. Mergina, kaip mergina būtų, bet, va, nei iš šio, nei iš to ėmė melintis prie Vlado. Nusišaipys, nusikraipys. Net per pamoką taip ir smalsio akimis mokytoją. Neliko ir Vladas abejingas Danilevičiūtei: po choro repeticijų dažnai pasilikdavo jie vienu du. Atseit, muzikinį talentą rado Puškorius.

Paskui mokykla pasidare per ankšta, o repeticijos per retos. Ėmė susitikinėti jie užkaimėje, šlaistytis palei pirtes, vienu du suruošdavo ilgiausias iškylas po apylinkes.

Laisvai jautėsi Vladas Puškorius. Tokio dalyko, kaip sąžinė, jis jau nebeturėjo. Sudegė ji karštoje meilės Bronės Danilevičiūtei liepsnoje. Žmona Janina ruošėsi gimdyti. Iš pamokų ji skubėdavo namo. Ten laukdavo dviejų metų sūnelis.

Tik tėvas nebeglamonėdavo sūnaus. Jei kada ir neslankiojo su Bronė Dani-

levičiūte, tai murksodavo kaip audrų pritvinkęs debesis prie lango ir tylėdavo. Pabandyk tada įtikti. Sūnelis pradėjo dideliu lanku apėti tėvą. Pritilo ir Janina.

— Nelisk. Nusibodo man. Myliu Bronę. Jei kas su Bronė išskirtų, stačia galva į šulinį rioglinčiaus, — kai vieną kartą Janina bandė atvirai pasikalbėti su Vladu, paniręs atsakė tas.

— Bet gi, Vladai, sūnus..

— Sūnų aš galiu turėti kad ir šimtą! — atkirto Vladas.

Juo toliau, juo nežmoniškesnis darėsi Vladas Puškorius. Kai Janina Puškorienė susirgo ir ją reikėjo tuojau vežti į gimdymo namus, Vladas Puškorius ramiai leido laiką su Danilevičiūte.

Bronė Danilevičiūtė džiugauja. Atseit, jaunikį sugriebiau. Tai kas, kad jaunikis dviejų vaikų tėvas! Tai kas, kad nuo jo (tiesa sakant, ir nuo Bronės) nusisuko visi padorūs žmonės. Bet kam-ne-kam, o jau Bronė! Tai tikrai reikėtų susimąstyti. Juk jei Vladas būtų savo žmona, dviejų jo vaikų motina, tai argi jam nenusibos ir Bronė Danilevičiūtė? Ir labai keista, kad ir tėvai, ir vyresnioji sesuo nesidomi Bronės atetiimi. O gal jie džiaugiasi, kad galės šauniai paūlioti Bronės su Vladu — dviejų vaikų tėvu — vestuvėse?

K. JANULIONIS

Svarstome žudgaličių mokytojų laišką

Kas padeda ir kas trukdo įgyvendinti privalomo mokymo įstatymą

Pagrindinis valdymo privalomo mokymo įstatymo įgyvendinime tenka mokyklai. Ir vis tik klaidinga manyti, kad šį įstatymą gali įgyvendinti viena mokykla. Pereitais metais Traupio vidurinėje mokykloje buvo viena mokinė, nelankanti mokyklos be jokios ypatingai svarbios priežasties. Mokykla be rimtesnės kitų organizacijų bei visuomenės pagalbos nesugebėjo mokinės į mokyklą atlipti. Taigi, privalomo mokymo įstatymas yra visuomeninis reikalas, ir jo vykdymui privalo rūpintis DZDT vykdomieji komitetai, kolūkių valdybos, partinės ir komjaunimo organizacijos, tėvų komitetai, moterų tarybos, asmenys ir kolektyvai.

Beveik visada pirmąją mokslo metų dieną ne visi mokiniai atvyksta į mokyklą. Stai į Traupio vidurinę mokyklą rugsėjo 1 d. neatvyko 17 mokinių. Žinoma, ne visi jie galvojo nesimokyti, tačiau efektyvių ir greitų priemonių reikia griebtis jau pirmosiomis dienomis. Traupio mokyklos mokytojai pačią pirmąją mokslo metų dieną nuvyksta pas neatėjusių mokinių tėvus, pasikalba. Taip neatvykusių į mokyklą mokinių skaičius mažėja, nes mokytojai tokius „neklauzadas“ lanko kasdien. Pagaliau lieka tik keli. Su tokiais tėvais pasikalba apylinkės DZDT pirmininkas Gurbininkas. Jei to neužtenka, užsispyrusius svarsto sesijose ir posėdžiuose.

Labai svarbu suteikti mokiniams jau mokslo metų pradžioje būtina materialinę paramą drabužiais, vadovėliais, sąsiviniiais ir kt.

Norisi atkreipti dėmesį

į tai, kad įgyvendinti privalomo mokymo įstatymą gali ir privalo padėti kolūkių valdybos ir partinės organizacijos. Bet kolūkių valdybų posėdžiuose retai apsvarstomi tėvai, trukdą vaikams mokytis.

Žiemos metu mokinių pavežėjimas yra gera pasipirtis mokyklai. Padeda įgyvendinti privalomo mokymo įstatymą ir prie mokyklų veikia internatai. Tačiau jie jau darosi per ankšti. Šiais mokslo metais Traupio vidurinė mokykla negalėjo priimti į internatą dėl vietos stokos dar 12 mokinių. Liaudies švietimo skyriui reikėtų rimtai pasirūpinti, kaip išplėsti internatus.

Jeigu mokyklą lanko visi mokiniai, tai dar neraiškia, kad privalomo mokymo įstatymas vykdomas gerai. Svarbus mokyklų uždavinys kovoti su mokinių nubyrimu mokslo metų eigoje arba su neaukštesniu mokyklos lankymu. Žudgaličiai mokytojai teisingai padarė, nurodydami K. Klimkos kaltę dėl to, kad jis trukdo dukrai mokytis. Norisi priminti tėvams, kad daugeliu atvejų jie kalti. Ypač pablogėja vaikų lankomumas įvairių ūkinio darbų metu. Tėvai dažnai nepagalvoja, kokią žalą jie daro savo vaikui, palikdami jį namuose bulvės kasti, jaunesnius vaikus saugoti. Smarkiai buvo pablogėjęs mokinių lankomumas Traupio vidurinėje mokykloje.

PARODA-PARDAVIMAS

Vasario 20 ir 21 dienomis Svėdasų kultūros namuose įvyko vilnionių audinių, gatavų drabužių ir avalynės paroda - pardavimas. Parodą suorganizavo Svėdasų kaimo varto-

rinėje mokykloje bulviakastio metu. Šeštoje klasėje kai kada iš 34 tebedavo tik 15 mokinių. Mokykla griebėsi tam tikrų priemonių. Čia padėjo atviras mokyklos partinės organizacijos susirinkimas tema: „Mokinių lankomumas“, kur nemažai klyvo kalburiams klasių vadovams. Padėjo ir visuotinis tėvų susirinkimas, kuriame ta pačia tema buvo daugiausia kalbama.

Taip, kalti tėvai, bet ne mažiau kalti ir mokytojai. Mes, mokytojai, nemaža skaltome paskaitų įvairiomis politinėmis, ateistinėmis, žemės ūkio temomis, o pedagoginėmis temomis, apie vaikų auklėjimą namuose ir mokykloje, apie jų drausmę, komunistinės moralės skiepijimą — labai ir labai maža. Būna dar ir taip, kad patys mokytojai trukdome įgyvendinti privalomo mokymo įstatymą. Ne paslaptis, kad ir Traupio, ir kitose mokyklose yra atskirų mokytojų, nepedagogiškai besielgiančių. Tai liečia dalykų dėstytojus. Mokytojas pamato, kad vienas kitas mokinys iš jo dėstomo dalyko yra labai silpnas. Padirbėjęs su tokiais mokiniais keletą mėnesių, nusivilia ir tiesiai pasako: „Jūs perėti į vyresnę klasę nesitikiškite“. Pamatę, jog vaikas nesugeba mokytis, tėvai jį atitraukia iš mokyklos. Tokiu būdu mokytojas, o ne kas kitas, grubiai pažeidžia pri-

tojų kooperatyvo valdybą. Parodoje lankėsi daug pirkėjų. Per pirmąją dieną buvo parduota prekių už 10 tūkstančių rublių.

I. Zabarskaitė

valomojo mokymo įstatymą.

Keistai kartais elgiasi apylinkių pirmininkai. Šių mokslo metų rudenį V klasės vadovas Kaminskas buvo namuose pas mokinį, silpnai lankančią mokyklą, ir rado ten Levaniškio apylinkės pirmininką Mažuolį. Mokytojas aiškino tėvui vaikų mokymo reikšmę, o Mažuolis nepasakė nė žodelio, tartum DZD Tarybai šis reikalas nerūpi. Bet kai tėvas ėmė grubiai kalbėti apie mokytojus, apylinkės pirmininkas atgijo ir šypsodamasis, linksdamasis galva, pritarė tėvo nuomonei. Argi tai ne privalomo mokymo įstatymo vykdymo trukdymas?

Rajone pradeda veikti moterų tarybos. Moterų tarybų darbe priderama vietą turėtų užimti vaikų politinio-moralinio auklėjimo klausimai. Moterų tarybų turėtų būti pavieškinti atskirus tėvus, lankyti jų namuose, kontroliuoti vaikų mokymosi sąlygas ir mokyklos lankomumą. Tai būtų rimta parama kiekvienai mokyklai.

V. BALNIENĖ

Traupio vidurinės mokyklos direktorė

St. VINCIONAS

Kruvini pėdsakai

(DOKUMENTINĖ APYBRAIZA)

(Tęsinys. Pradžia Nr. Nr. 16 (1103) ir 17 (1104))

JIE SURUOSIA PASALĄ

Siutino Ruškulių ir jo sėbrus Jonas Adamonis, „Kibirkštis“ kolūkio pirmininkas. Buvęs pagrindininkas, senas Komunistų partijos narys Skiemonių valsčiuje kūrė pirmuosius kolūkius, o nuo 1951-ųjų metų tapo „Kibirkštis“ kolūkio pirmininku. Todėl tų metų vasarą Ruškulio gauja nutarė žūt

būt nužudyti jį. Tuo tikslu banditai Kraujelis Antanas, Raškevičius Bronius ir kiti vidurvasary išstisęs penkias dienas išsėdėjo krūmuose, sekdam, ar nepasirodys Adamonis vieškelyje Skiemonys — Ažionys ir Ažionys — Remėikiai. Nepavykus susekti, banditai nutarė pasinaudoti savo ryšininko Alfonso Barčio pagalba, tuo metu gyvenusio Ažionių vieniemy.

Gūdžių naktį į Barčio namus su gaujos vadu Ruškulių užėjo banditai Raškevičius, Apacionka ir Bružas, norėdami sužinoti, kur lankosi Adamonis.

— Geniūnų kaime, Kadūno Broniaus klotime dabar kuliam javus, — ėmė pasakoti Barčys. — Adamonis būtinai ten pasirodys.

Barčys nėrėsi iš kailio, norėdamas įtikti banditams. Jis pats reikalautė reikalavo Adamonį greičiau likviduoti.

— Jeigu neužmušit Adamonį, aš jūsų ne laikysiu tikrais „kovotojais“, ir pas mane ga-

Atviras laiškas draugei B. Vienažindytei

Ne bažnyčioje Tavo vieta, Birute

Siuo nepaprastu laikotarpiu, kada tarybinių žmonių mokslo ir technikos laimėjimai stebina visą pasaulį, kada ir mes, technikumų studentai, savo darbu ir mokslu kuriam laimingą komunistinę ateitį, Tu, Birute, išsiskiri iš visų tarpo. Tu iki šiol savo jaunystę susiejai su bažnyčia, religiniais prietarais.

Sekmadieniais, kada Tavo draugai kultūringai praleidžia laisvalaikį, Tavęs nesimato

technikume. Tu, būdama jauna mergina, pradedi senti. Kas gi Tave sendina? Tai religiniai prietarai, bažnyčia, kunigai. Tu nematai, kokie didžiuliai šalies pertvarkymai vyksta, o grįmsti biblijinėse legendose.

Bet suprask — bažnyčia Tavęs geru keliu nenuves. Birute, ar Tu jauti, kad apgaudinėjai technikumo dėstytojus ir draugus, kurie rūpinasi Tavo likimu, nori, kad Tu taptum geru žemės ūkio specialistu. Žvilgtelėk

atidžiau į save. Tu nušėbsi, kaip toli Tu nuklydai, eidama šiuo keliu. Pagalvok, koks likimas Tavęs laukia, jei toliau eisi su bažnyčia, su kunigais.

Prieš tavo akis — visas gyvenimas. Visų pirma mesk prietarus, pradėk daugiau mokytis, skaityk knygas, dirbk, tada Tu tikrai suprasi, kad buvai apgauta.

Tikiuosi, jog Tu pasuksi teisingu keliu.

E. Budrytė
Raguvelės žemės ūkio technikum studentė

Kiniečių cirkas

Gausiai susirinko miesto gyventojai ir moksleiviai praėjusį pirmadienį į Troškūnų miesto kinoteatro

salę. Čia gastrolavo kiniečių cirko artistų trupė, vadovaujama In-Ce. Susidomėję žiūrovai stebėjo

In le ir Mo Zo-le atliekama numerį „Ore mieganti mergaitė“, ilgal plojo artistams, kurie atliko pratimą su lėkštelėmis. Karštai žiūrovai padėjo kiniečiams už įdomią programą.

A. Bitinas

Saviveiklininkai scenoje

„Spindulio“ ir „Atelites“ kolūkių dramos ratelių saviveiklininkai „Atelites“ kolūko salėje suvaldino Zemaitės scenos vaizdą „Apsiriko“. Vaidmenis gerai atliko J. Zubas, J. Pempaitė ir kiti.

Su šiuo pastatymu saviveiklininkai ruošiasi apilankyti ir kaimyninius kolūkius.

Ig. GAILIONAS
Antalinos pradinės mokyklos vedėjas

Koncertuoja studentai

Svėdasų vidurinės mokyklos scenoje koncertavo LTSR Valstybinės konservatorijos studentai. Stu-

dentų atliktus kūrinius žiūrovai sutiko šiltai.

I. Zabarskaitė

Žiūrovai išeina nuvargę

Beveik kiekvieną dieną „Pergalės“ kino salė pilna žiūrovų. Visi domisi naujais kino filmais; filmavienas už kiltą gražesni, įdomesni.

Tačiau kino salė niekas nesidomi.

Vos pasirodžius ekrane filmo pavadinimui, visi žiūrovai ima lenktyniauti, kuris labiau ištempis kaklą, pasikels. Taip ir kraiposi, kovoja „už būvį“.

Kiekvienais metais kino salė remontuojama, dažoma, tačiau kas svarbiausia — pakelti ekraną, pamirštama. Mums atrodo, kad galima nors kiek pakelti lubas ir kartu ekraną arba padidinti grindų nuolaidumo kampą.

Apie tai reikia pagalvoti.

**O. Zuvaitienė,
V. Stakienė,
St. Stakienė**

lite daugiau neužveidinėti.

Sekančią dieną, sulindę į krūmus, banditai laukė pasirodant Adamonio. Jie sekė keliuką, jungiantį Azionų ir Genitūnų kaimus, norėdami iš pasalių įvykdyti savo sumanymą.

Prievakary keliuku traukė trys ginkluoti vyrai. Vieną iš jų Ruškulis palaukė Adamonio, kitus du — liaudies gynėjais. Įsakęs pasirodžius, Ruškulis atkišo automatą, Apacionka priglūdo prie kulkosvaidžio. Kai vyrai nuo krūmų skyrė ne daugiau penkiasde-

šimties žingsnių nuotolis, Apacionka spustelėjo gaiduką, bet... kulkosvaidis užspringo. Sutrūtėję dviejų automatų ir šautuvo papliupos pakirto vieną jų, o kiti du spėjo sugulti esančiuose kelio pusėje krūmuose. Banditai, bijodami, kad iš Skiemonių gali greit pasirodyti liaudies gynėjai, spruko į Utenos rajono miškus. Suruošta jų pasala baigėsi liaudies gynėjo Strelcovo nužudymu.

(Nukelta į 4 psl.)

Literatūra ir gyvenimas

RECENZIJOS

„KAD JĄ KUR, TĄ MEILĘ“

Žiūrovai patenkinti sutiko Anykščių kultūros namų pastatytą V. Miliūno komediją „Kad ją kur, tą meilę“. Įdomu, kad spektaklio dalyviai — debiutantai sugebėjo patraukti ir sužavėti publiką.

„Kad ją kur, tą meilę“ — tai veikalas apie nūdienį kolūkinį gyvenimą su jo rūpesčiais ir darbais, džiaugsmais ir nesėkmėmis.

Ypač daugumą žiūrovų savo valdyba papirko Smilgos valdmens atlikėjas M. Radzevičius. Smilga — neigiamas personažas, jis suktas, kerštingas, veidmainiškas intrigantas, išmestas iš brigadininko pareigų ir degline gydančis savo „žalzdą“. Jis drumsčia ramybę kolūkyje ir demoralizuoja savo kaimyną — dorą kolūkietį Il-

gūną Jurgį. Radzevičius visa tai perdavė gražiai, įtikinamai, kūrybingai. Jis taip natūraliai ir laisvai užvaldydavo padėtį, taip tipiška nuspallindavo visas mizanscenas, taip nenukrypsta su įsijautimu vedė savo valdmens gyvenimiško komiško keliu, kad žiūrovas pamirsdavo, jog priešais jį — scena. Bet, iš kitos pusės, šaržu arba utriuote jo irgi nepakaltinsi: turi saiko pajautimą. Daugiausia, ką galima jam prikišti, tai kūrlių detalių nupiglinimą didesnio komiško labui. Bet čia ne bėda: yra sakoma, kad daug lengviau atkirpti, negu prikljuoti. Žodžiu, Smilga — Radzevičius — pasigėrėtinai. Svarbiausia reikėtų užacentuoti Radzevičiaus impulsyvumą veiksmo metu, įgimtą spontaniškumą. Be to, jis puikiai valdo mimišką, subtiliai reaguoja į partnerių replikas, moka pasirinkti bendravimo pozicijas. Iš Radzevičiaus ateltyje galime laukti gero komiško repertuaro atlikėjo.

Užkrečiamumu pasižymėjo ir Ilgūno valdmens atlikėjas V. Navickas. Jei gu Radzevičius vienodai imponavo ir fizine, ir dvasine valdyba, tai Navickas daugiausia atkreipdavo dėmesį į vidinę išraiškos priemonę — intonacijų neilauktumą ir netikėtumą. Jo sukurtas Ilgūnas — nerangus, lėtas, iš paviršiaus grubus, bet viduje geraširdis senukas, naiviai ambicingas daržininkas, išsėdęs dėl agronomės patarimų ir metęs darbą, bet vis dėlto susitaikęs su mintimi, kad reikia mokytis, jeigu nenori atsilikti nuo gyvenimo. Valzdas ryškus, realistiškas, artimas lietuviškam kaimui. Tik aštrėnėse scenose norėtųsi pa-

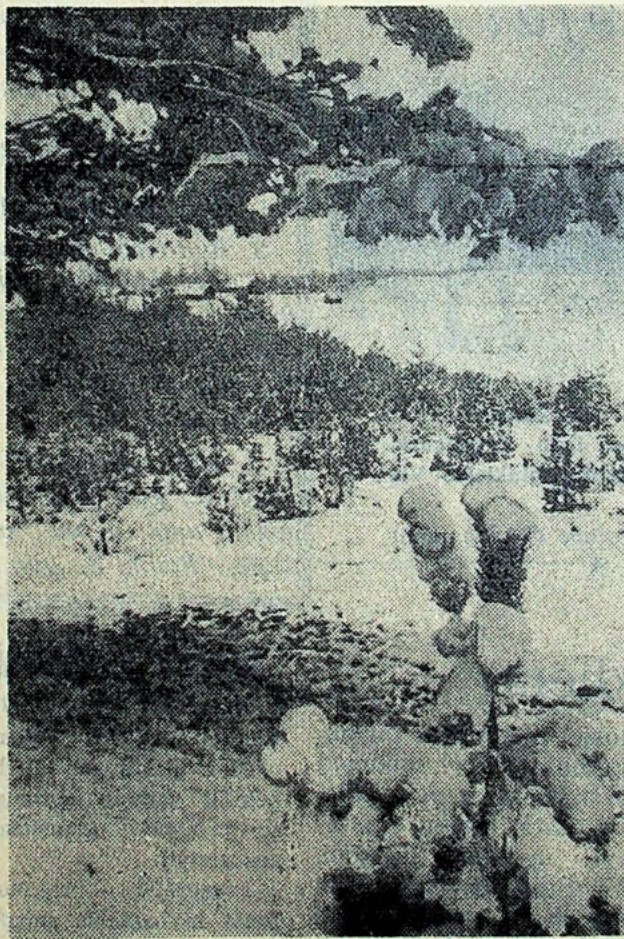
justi daugiau senio energijos — „ugnelės“, kaip sakoma menininkai.

Progresyviųjų Jėgų branduolys pjesėje — revizijos komisijos pirmininkas Butkus ir jo dukterė agronomė Butkutė. Butkaus valdmens atlikėjas V. Sermuškis sugebėjo parodyti protingą, nesikarščiuojantį ir kantrų kolūkinį darbuotoją. Butkutė — L. Jakslabogaitė — švelni, tauri, mylinti ir nenusileidžianti, kai ji gina teisingus savo reikalavimus. Gal tik reikėtų atkreipti dėmesį į kūrlių valdmens ne visai tikslią psichologinę interpretaciją. Pavyzdžiui, ne visai galima sutikti su psichologiniu agronomės Butkutės bei pačios Butkaus valdmens traktavimu. Juos, kaip pažangiųjų Jėgų atstovus, ypatingai Butkutę, norėtųsi matyti labiau pasitikinčius savimi, savo teismu, pilniau suprantančius, kad gyvenimo šeimnininkai yra jie, ryžtingai kovojantieji su klūtėmis ir atgyvenomis.

Neblogai atskleidė Smilgos dukters — tinginės, lepūnės, savotiškos „madam Krypt-vypt“, valdmens J. Narkevičiūtė. Vis dėlto šiame puoselės ir egoistės rolės traktavime pasigendama reljefiško tipiško, tam tikro charakterigumo, būdingo šios rūšies žmonėms, būtent — tuštumo, didesnio pamaišikumo ir šurkštesnio akiplėšiškumo.

Svelnią, liaudišką sąmojingą ir sąmoningą kolūkietę Ilgūnienę sukūrė I. Mačėnaitė. Patartina dar pridurti su pavieniais epizodais, apvalant juos nuo užsilikusio dirbtinumo, monotoniškumo, kuris pasireiškia vietomis sausoka, be potekstės kalba.

B. Gedgaudas

Ziema Anykščių apylinkėse.

J. Dilio nuotr.

POVILAS MASILIONIS

Pabaigtuvių vakare

Varpą, glėby plaunamosios suklupusia,
Prausia vakarė rasa.
Rankos pavargusios, šypsenos — lūpose,
Melsvas dangus — akyse.

Prakalto lašą, veldus dabinsul,
Sugeria vėjas laukų.
Varpų rasotų valniuką nupynusi
Uždedi man ant plaukų.

Gerlame tylą, lyg trokštantis vandenį, —
Zemė pavargus, rami...
Zydintį vakaro grožį tu saldini
Lūpų karštu medumi.

BALYS SRIUBAS

Žmogus

Savo svaję
Ir savojo proto ribas
Jis raketom iš Žemės iškėlė —
Už visatą didesnė mintis.
O jis pats — lyg mažą planetą,
Tartum atomas mažas ir greitas,
Prakalbėjęs raketų gausmu.

Būna bombos,
Nušluojančios miestus nuo žemės.
Būna bombos,
Užtemdančios saulę juodai...
O žmogus — ta mažytė visatos dalelė —
Gali kurti visus stebuklus
Ir sugriaut
Visą kosmosą
Gali!

Kruvini pėdsakai

(Atkelta iš 3 psl.)

ITARIA BENDRININKA

Slapinėjantį po kaimus fotografą Darulį banditai jau nuo 1949-ųjų metų laikė savo bendrininku. Jis nuolat tai vienoje, tai kitoje nuošalesnėje vietoje susitikdavo su bandos dalyviais ir fotografavo juos, o nuotraukas vėliau palikdavo ten, kur susitardavo.

Bet Ruškulis, tikėdamas kitų gaujos ryšininkų pranešimams, ėmė įtarinėti Darulį išdavyste.

Vienąsyk būnant pas bandos rėmėją Joną Satkūną, kuris gyveno Aukštakalnių kaime, Ruškulį su kitu banditu nufotografavo Darulį. Susitarė, kad šis nuotraukas paliks pas vieną valstietį.

Vėliau Ruškulis, Bružas ir kiti banditai iš to valstietio atsiėmė

nuotraukas. Apsilankius pas ryšininką Satkūną Joną, šis pranešė, jog fotografas Darulis esąs išdavikas. Ir Satkūnas papasakojo, kad tuoj po to, kai banditai anąkart apleido jo namą, išėjo ir Darulis, o praėjus trims valandoms, pas jį atėjo kareiviai, išbuvo pernakt ir visą dieną.

Įtarumas dar labiau sustiprino bandito Urbono pasakojimas. Šis apėmė valstietį, pas kurį Ruškulis, Bružas ir kiti buvo užėję atsiimti nuotraukų. Valstietis pranešė Urbonui, kad Darulio reikia saugotis, nes kareiviai greit apsupo jo namą, kai tik iš jo, pasiėmę nuotraukas, išėjo banditai.

Todėl gaujos sueigoje nutarta buvo pirma pasitaikiusia proga Darulį likviduoti.

...Rugsėjo pabaigoje Ruškulis su Bružu bro-

vėsi palei krūmokšnius iš Vildiškių kaimo į Utenos rajono Viteikių kaimą, kur turėjo įsirengę patikimą bunkerį. Bet tamsią naktį paklydo ir, atsidūrę prie Skiemonių, nutarė užsukti pas Ramošką Praną. Jo name banditai ne kartą surado sau prieglobstį.

Pasiekus Ramoškos namus, Ruškulis pabarbeno į langą.

— Kas čia? — pasigirdo viduje prislopintas Ramoškos balsas.

Ruškulis pranešė apie save, o troboje tūnakt nakvojęs fotografas Darulis atpažino jį ir vienasmarškinis su Ramoška išėjo į kiemą.

— Kaip gerai, kad tamstą sutikau, — nuėdžiugo Darulis, kreipdamasis į Ruškulį. — Jums laiškųčių turiu.

Jis ničnieko nenujautė apie gaujos sueigoje priimtą nuosprendį. Visiems suėjus į trobą, Ruškulis įsakė Daruliui

nejudėti, o Bružas, išvėręs iš kelnų diržą, surišo jam rankas. Pasiėmęs Ramošką už spintos, Ruškulis sušnibždėjo:

— Mes užmušim tą niekšą, o tu į šulinį įmesk ir žemėm apversk.

— Ne, šulinio aš netešiu, — nesutiko Ramoška ir pasiūlė:

— Geriau į balą nušautim. Ji čia pat.

Iškratę Darulio rūbus, banditai rado 120 rublių ir 3 laiškus. Du iš jų iš tikrųjų buvo adresuoti Ruškuliui.

Po to surištomis rankomis Darulį jie ėmė vilkti laukan, bet tas, matydamas, kad bandi-

tai nejuokauja, pradėjo garsiai šaukti. Įstūmęs vėl į trobą, Ruškulis ir Bružas užmetė jam ant kaklo virvę ir pasmaugė. Lavoną nutempė į balą. Į ją sumetė ir Darulio drabužius.

— Apmesk žemėm, kad žymės neliktų, — patarė Ramoškai skirdamasis Ruškulis ir su Bružu patraukė į Miškinikių kaimą. (Bus daugiau)

Cekoslovakijos Respublikoje praėjusiais metais pagaminta 76 milijonai porų avalynės. Cekoslovakija tapo šalimi, gaminančia daugiausia avalynės vienam gyventojui.

„Svit“ yra vienas didžiausių kombinatų Gotvaldove. Čia didžiulame plote išdėstyta 120 įmonės korpusų. Dabartinis metu kombinatas išleidžia 130 tūkstančių porų avalynės per dieną.

Nuotraukoje: avalynės fabrike. J. Tachezi (Cekoslovakijos telegramų agentūros) nuotr.

Gie r u o š i a i p u d a r y t i S E T M A S

Anykščių metrikacijos biure gauti pareiškimai sekančioms santuokoms registruoti:

1. Cepėno Jono, Domo s., gim. 1932 m., gyv. Anykščių raj., Debeikių apyl., Peštinų km., su Adamonyte Stase, Antano d., gim. 1928 m., gyv. Anykščių raj., Debeikių apyl., Aknystų km.

2. Vaitiekūno Kostantino, Antano s., gim. 1899 m., gyv. Kupiškio raj., Daniūnų km., su Gudienės Albina, Kazio d., gim. 1900 m., gyv. Anykščių raj., Surdegio apyl., Miškalaikių km.

3. Budreikos Romualdo, gim. 1936 m., gyv. Anykščių raj., Ramaškonų apyl., Paandrioniškio km., su Pačinskaite Jule, Kosto d., gim. 1934 m., gyv. Anykščių raj., Vikonių apyl., Andrioniškio km.

4. Savicko Antano, Jurgio s., gim. 1933 m., gyv. Anykščių raj., Levaniškių apyl. ir km., su Alkauskaite Vale, Povilo d., gim. 1929 m., gyv.

Anykščių raj., Levaniškių apyl., Alukėnų km.

5. Žasino Boleslovo, Pranciškaus s., gim. 1935 m., gyv. Anykščių raj., Troškūnų geležinkelio stotis, su Pajodienės Elena, Jono d., gim. 1923 m., gyv. Anykščių RTS.

6. Meškausko Albino, Petro s., gim. 1938 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., Slavėnų km., su Rokaite Aldona, gim. 1938 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl. ir km.

7. Giedraičio Jono-Vytauto, gim. 1930 m., gyv. Anykščiuose, Pergalės 41a, su Kazlauskaite Tekle, Povilo d., gim. 1935 m., gyv. Anykščių raj., Ramaškonų apyl., Sienraiškio km.

8. Sadausko Juozo, Jono s., gim. 1931 m., gyv. Šiaulių m., Birštono 18a, su Paškevičiūte Aldona, Antano d., gim. 1941 m., gyv. Anykščiuose, Kurklių 42.

Santuokos bus registruojamos 1960 m. kovo mėn. 20 d.

Nauji nugalėtojai

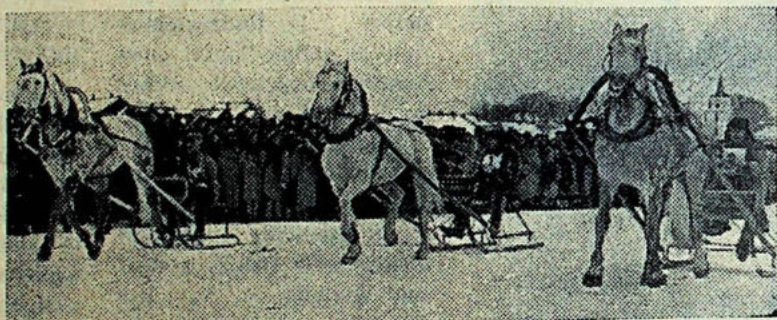
Ant Sartų ežero vykusiame tradiciniame žirgų lenktynėse dėl prizinių vietų šiemet rungsis net 70 važiuotojų.

Nugalėtojų vardus šį kartą iškovos Orlovo ristikų kategorijoje

— Južintų tarybinio ūkio darbuotojo Juozo Tarvyda vičiaus „Boksanas“, vietinių mišrinių kategorijoje — Sartų tarybinio ūkio darbininko Jono Zeveliausko „Tarzanas“, jaunų žirgų grupėje — P. Cvirkos vardo kolūkiečio Vlado Skvarčinsko erzilas „Aras“.

Nuotraukoje: startas duotas.

Z. Serafino (TASS) nuotr.

Gamtos mėgėjo kampelis

Paukščių sutikimo diena

Daugely mokyklų tarybiniais metais įsivyravo gražus paprotys — balandžio mėn. pirmomis dienomis organizuoti paukščių sutikimo dieną. Tai diena iš anksto ruošiamasi: gaminami inkilai, rengiama atitinkama programa. Ši diena paverčiama savotiška mokyklos švente. Pasiruošimą šventei paprastai organizuoja mokyklos komjaunimo ir pionierių organizacijos. Tai gražus paprotys, daug kur jau virtęs tradicija. Šią gra-

žią tradiciją reikia visokeriopai palaikyti ir skatinti. Jos nauda neabejotina: viena, mokyklos gyvenimas praturtinamas naujomis pramogomis, kurias moksleiviai labai mėgsta, antra, moksleiviai pratinami domėtis ir pamilti gamtą, trečia, padaroma didžiulė paslauga mūsų sparnuočiams, kurie už tai neieka skolingi žmogui.

Būtų labai gražu, jei pavasario paukščių sutikimo diena būtų pravedama vienu metu visose rajono mokyk-

lose, sakysime, pirmąjį balandžio mėnesio šeštadienį ar pan. Tikslią datą turėtų nustatyti rajono liaudies švietimo skyrius. Šiame darbe mielai talkininkaus gamtos apsaugos darbuotojai.

Daugiau dėmesio sparnuotiesiems žmogaus draugams galėtų parodyti ir kolūkių jaunimas, ypatingai komjaunimo organizacijos.

S. Taleikis

Valstybinis gamtos apsaugos inspektorius Anykščių rajonui

Paukšteliai jaučiasi gerai

Paukščių apsauga susirūpino Surdegio septynmetės mokyklos mokiniai ir apylinkės medžiotojai. Vadovaujant mokytojui — kolūkiečio pirmininkui J. Virbalui, buvo suteikta apsau-

ga net 86 kurapkoms. Tose vietose, kur yra susibūrusios kurapkos, įrengtos lesyklos ir paštūrės, mokiniams ir artimesniems gyventojams pavesta prižiūrėti ir saugoti paukščius.

Šiandien, praeinant pro lesyklas, matosi bėgiojantys paukšteliai. Kurapkos pamėgo joms paskirtas vietas, o gyventojai ir moksleiviai nepatingės nunešti ten visko, ko joms reikia.

Svarbūs klausimai

Aplė 200 žmonių Viekšintose susirinko viešosios tvarkos palaikymo apylinkėje ir gamtos apsaugos sustiprinimo klausimams apsvaistyti.

Pranešėjai — mokytojai Raila ir Lapenis supažindino su vyriausybės išleis-tais įstatymais šiais klausimais ir nurodė konkrečias trūkumus vietos gyvenime.

Pasirakiusieji Zemaitis, Bartkus, Vl. Stašys ir kt. nurodė, kas įvykdyta ir kas bus daroma toliau svarstomais klausimais.

Priimtame nutarime pabrėžiama, kad būtina sustiprinti kovą prieš viešosios tvarkos ardytojus ir didesnę dėmesį kreipti gamtos apsaugai.

Susirinkusieji išreiškė viltį, kad didelį vaidmenį suvaldins naujai organizuotas draugiškas telmsas ir lalsvanoriškos draugovės viešajai tvarkai palaikyti nariai.

V. Viekšnis

Interesantų priėmimas apylinkėse

Norėdama palaikyti kuo glaudesnius ryšius su gyventojais, Anykščių rajono prokuratūra organizuoja interesantų priėmimą Svėdasų apyl. kovo 3 d., Troškūnų — kovo 9 d., Viekšintų — kovo 16 d., Traupio — kovo 23 d., Skiemonių — kovo 30 d.

Priėmimas įvyks 11–15 val.

Anykščių prokuratūroje interesantai bus priimami kiekvieną ketvirtadienį nuo 18 iki 19 val.

Nurodytu laiku piliečiai gali išsiaiškinti visus jiems rūpimus klausimus.

V. RINKEVIČIUS, prokuroras

Už redaktorių C. BYTAUTAS

Šiandien kino teatre „PERGALĖ“ žiūrėkite kino filmą „Įstatymas yra įstatymas“

Anykščių statybos-montavimo valdyboje nuo 1960 m. kovo mėn. 10 d. pradės veikti trijų mėnesių elektromonterų kursai. Baigusieji įgys elektromonterio specialybę. Pareikškimus priima Anykščių SMV gamybinis-technikinis skyrius iki 1960 m. kovo mėn. 1 d.